

**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ІНСТИТУТ МЕДІА ПРАВА»**

РІЧНИЙ ЗВІТ

2011

ЗМІСТ

1. Про Інститут Медіа Права	3
2. Опис роботи Інституту Медіа Права у 2011 році за напрямками діяльності	4
2.1. Доступ до інформації	4
2.1.1. Розробка та впровадження закону	4
2.1.2. Просвітницька діяльність щодо імплементації закону	7
2.1.3. Доступ до інформації через інформаційні запити	9
2.1.4. Судове оскарження відмови у доступі до інформації	9
2.2. Громадські експертизи	11
2.3. Захист персональних даних	12
2.4. Цифрове телебачення	14
2.5. Громадське телебачення	15
2.6. Регулювання Інтернету	16
2.7. Роздержавлення	17
2.8. Прозорість медіавласності	17
2.9. Вибори	18
2.10. Громадські ради	19
2.11. Підвищення рівня правової освіти журналістів та медіаюристів	19
2.11.1. Міжнародна літня школа медіа права	19
2.11.2. Дистанційне навчання	20
2.11.3. Підвищення професійного рівня медіаюристів	21
2.12. Підтримка студентів	22
2.13. Публікації та видання	22
2.14. «Київ без тютюнового диму»	23

1. Про Інститут Медіа Права

Громадська організація «Інститут Медіа Права» є аналітичним центром, який об'єднує юристів, що спеціалізуються у медіа праві.

Місією Інституту Медіа Права є сприяння розвитку суспільства активних громадян через незаангажовану, професійну медіаекспертизу, розробку та імплементацію якісного медіазаконодавства, медіаосвіту, судовий захист прав журналістів та громадян, захист свободи слова та основоположних прав людини.

Інститут Медіа Права працює у медіасфері України з 2005 року і за 7 років активної діяльності досяг чималих результатів. З кожним роком організація відкривала нові напрямки роботи, а разом з ними нові шляхи розвитку медіапростору України.

Громадська організація «Інститут Медіа Права» здійснює свою діяльність за рядом напрямків, серед яких законотворча діяльність; підвищення рівня правової освіти журналістів, медіаюристів, викладачів факультетів журналістики, державних службовців та інших аудиторій; надання юридичних консультацій та підтримки, а також судовий захист журналістів; аналітична діяльність; написання й публікація тематичних збірок та інших видань; захист прав людини.

Інститут Медіа Права висловлює подяку усім донорам та партнерам, які фінансово та організаційно сприяють роботі Інституту Медіа Права розділяючи наші мету та цілі.

2. Опис роботи Інституту Медіа Права у 2011 році за напрямками діяльності:

2.1 Доступ до інформації

Забезпечення можливості реалізації права на доступ громадян до публічної інформації є одним із пріоритетних напрямків роботи Інституту Медіа Права. Прийняття у 2011 році Закону «Про доступ до публічної інформації» та нової редакції Закону «Про інформацію», співавторами яких були експерти Інституту Медіа Права, актуалізувало тему доступу до інформації в Україні. Вдосконалення інформаційного законодавства дало можливість у короткі терміни отримати запитувану інформацію, що є особливо важливим фактором оперативності роботи журналістів.

Інститут Медіа Права як аналітичний центр забезпечив не лише експертну участь у розробці законів, але й доклав руку до їх імплементації шляхом проведення просвітницької діяльності серед державних службовців, а також журналістів та громадських діячів. Разом з тим у 2011 році Інститут Медіа Права перевіряв стан виконання законодавства про доступ до інформації державними органами влади, а також можливість судового оскарження відмови у доступі до інформації.

2.1.1 Розробка та впровадження закону

13 січня 2011 року Верховна Рада України прийняла Закон «Про доступ до інформації» та нову редакцію Закону «Про інформацію». Експерти Інституту Медіа Права входили до робочої групи, яка працювала над цими законопроектами. У процесі підготовки законопроектів експерти Інституту Медіа Права відстоювали внесення в них положень, які захищають право громадян на інформацію та спрощують процедуру її отримання. Зокрема Інститут Медіа Права виступав за відкритість влади, скорочення строків відповіді на інформаційний запит, а також розширення переліку інституцій (розпорядників), які зобов'язані надавати інформацію за інформаційними запитами громадян.

Наряду із участю у розробці законопроектів, Інститут Медіа Права проводив активну лобістську кампанію серед громадськості та народних депутатів популяризуючи розроблені нововведення та обґрунтовуючи необхідність їх прийняття. Так, напередодні голосування законопроектів у Верховній Раді, Інститут Медіа Права як член рухів Стоп Цензурі та Новий Громадянин підтримав спільну [заяву](#) громадськості із закликом до народних депутатів підтримати законопроект та проголосувати за його прийняття.

14 січня 2011 року Інститут Медіа Права провів прес-конференцію «Суспільство озброюється – влада оголюється», присвячену ухваленню закону «Про доступ до публічної інформації». Разом з іншими експертами на прес-конференції виступив директор Інституту Медіа Права Тарас Шевченко. Під час заходу експерти пояснили революційність нового закону та в яких сферах громадськість зможе використовувати закон «Про доступ до публічної інформації».

Як співавтори нового законодавства про доступ до інформації, експерти Інституту Медіа Права надавали консультації, роз'яснення та інтерв'ю журналістам щодо положень закону та подальшої його реалізації. Так директор Інституту Медіа Права Тарас Шевченко 19 січня 2011 року взяв участь у [ток-шоу](#) на «Радіо Ера FM». Програма була присвячена питанню подальшої реалізації Закону «Про доступ до інформації», в якій Тарас Шевченко разом із заступником міністра юстиції Лідією Горбуною висловили свої думки щодо можливих проблем, пов'язаних із реалізацією закону. У січні 2011 року Тарас Шевченко також дав [інтерв'ю](#) журналістам Інтернет-видання «Лівий берег», в якому пояснив причини та наслідки прийняття Закону Про доступ до публічної інформації.

17 лютого 2011 року Інститут Медіа Права взяв участь у [презентації](#) проектів організацій-учасників коаліції з імплементації Закону Про доступ до публічної інформації – для представників міжнародних організацій. Коаліція з імплементації закону була ініційована кампанією Новий Громадянин та створена на початку лютого 2011 року, Інститут Медіа Права приєднався до [коаліції](#).

22 лютого 2011 року Інститут Медіа Права організував та провів експертну зустріч медіа юристів та експертів із обговорення трактування окремих положень Закону Про доступ до інформації та аналізу можливих ризиків застосування. Разом з тим було напрацьовано пропозиції для гармонізації інформаційного законодавства та новоприйнятих законів.

У березні 2011 року фахівці Інституту Медіа Права винесли на розгляд Громадської ради при Державному комітеті телебачення та радіомовлення проект постанови «Про граничні норми витрат на копіювання або друк документів, що надаються за запитом на інформацію». 13 липня [документ](#) з незначними змінами був ухвалений Кабінетом Міністрів України.

Прийняття Закону Про доступ до інформації принесло не лише спрощення процедури доступу до публічної інформації громадян, але й необхідність роз'яснення чиновникам окремих положень закону та правильної його імплементації. Так юрист Інституту Медіа Права Ігор Розкладай разом із групою експертів розробили посібник «Методичні рекомендації щодо практичного впровадження Закону України «Про доступ до публічної інформації». У [книзі](#) наведено практичні рекомендації щодо організації виконання Закону України «Про

доступ до публічної інформації» в органах державної влади і місцевого самоврядування. Подано рекомендації щодо організації роботи структурного підрозділу відповідального за доступ до публічної інформації, організації реєстру публічної інформації, організації розгляду запиту на інформацію, оприлюднення інформації на офіційній веб-сторінці, віднесення інформації до службової таємниці та виконання інших вимог закону. Видання є корисним для представників органів державної влади та місцевого самоврядування, відповідальних за доступ до публічної інформації.

Із набуттям чинності нового інформаційного законодавства у травні 2011 року змінились строки відповіді на інформаційний запит та вимоги до розпорядників інформації. Зокрема щодо оприлюднення публічної інформації на офіційних веб-сайтах центральних органів виконавчої влади. Стан виконання нових вимог щодо оприлюднення інформації на веб-сайтах було перевірено експертами Інституту Медіа Права. Протягом липня-серпня 2011 року Інститут Медіа Права проводив моніторинг, спрямований на оцінку відповідності інформації на сайтах органів влади України вимогам, визначеним у Законі України «Про доступ до публічної інформації».

Коло об'єктів Моніторингу склали сайти міністерств України: Міністерство аграрної політики та продовольства України, Міністерство внутрішніх справ України, Міністерство екології та природних ресурсів України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, Міністерство закордонних справ України, Міністерство інфраструктури України, Міністерство культури України, Міністерство надзвичайних ситуацій України, Міністерство оборони України, Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Міністерство соціальної політики України, Міністерство фінансів України, Міністерство юстиції України.

Всі 16 сайтів міністерств були оцінені на предмет наявності обов'язкової інформації та зручності користування ними. Окрім критеріїв, безпосередньо передбачених законом, моніторинг також ґрунтувався на таких питаннях: доступність інформації іншими мовами (російська, англійська), частота оновлення даних та структурованість сайтів міністерств.

Оцінювання відбувалось за двома показниками: «повнота інформації» та «легкість знаходження інформації». Шкала оцінювання - від 0 до 5, відповідно 0 – як «інформація відсутня», 1 – «найменш повна» або ж «дуже складно знайти» і 5 як «інформація максимально повна» або «дуже легко знайти».

4 жовтня 2011 року у прес-центрі інформаційного агентства «Українські новини» Інститут Медіа Права спільно з Центром політичних студій та аналітики [презентували результати](#)

[моніторинг](#) сайтів органів влади на предмет виконання вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації».

Інститут Медіа Права не зупинився на прийнятті Закону Про доступ до публічної інформації, оскільки для повноцінного функціонування закону необхідним етапом було розробка підзаконних актів. З метою забезпечення більш ефективного застосування Закону Про доступ до публічної інформації юрист Інституту Медіа Права Ігор Розкладай розробив зміни до [Постанови](#) Кабінету Міністрів України Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади. 21 листопада 2011 року Кабінет Міністрів вніс зміни до документа із врахуванням рекомендацій Інституту Медіа Права.

2.1.2 Просвітницька діяльність щодо імплементації закону

Прийняття Закону Про доступ до інформації викликало потребу у роз'ясненні принципу дії закону як державним службовцям, так і журналістам та громадянам. З метою просвітництва щодо імплементації оновленого інформаційного законодавства Інститут Медіа Права провів низку заходів, а також взяв участь у проведенні таких заходів партнерськими організаціями.

Основним завданням, яке перед собою ставив Інститут Медіа Права, - донесення інформації про правильне застосування закону максимальним колам осіб з різних сфер. Таким чином, діяльність у даному напрямку направлялась по-перше на державних службовців, по-друге на журналістів та викладачів факультетів журналістики, а по-третє на тренерів. Таким чином охоплення аудиторії виявилось більшим, ніж кількість учасників тренінгів, оскільки викладачі факультетів журналістики та тренери передавали отриману інформацію та знання далі своїм учням та слухачам.

Першими у низці навчальних заходів Інститут Медіа Права за підтримки International Media Support та Article 19 провів два одноденні [тренінги для тренерів](#) щодо доступу до інформації. На тренінгах провідні експерти в галузі доступу до інформації навчали учасників методикам проведення тренінгів щодо практики застосування Закону України «Про доступ до публічної інформації». На тренінгах розглядались українська практика та міжнародні стандарти доступу до публічної інформації, а також практика Європейського суду з прав людини. Тренінг за два дні прослухали більше 50 учасників з різних куточків країни, серед яких були керівники та члени профільних громадських організацій та асоціацій, медіаюристи, аналітики, медіаексперти, журналісти, медіаконсультанти, викладачі вищих навчальних

закладів та представники інших структур з Києва, Чернігова, Львова, Рівного, Сімферополя, Харкова, Івано-Франківська, Одеси, Полтави, Хмельницького та інших міст України.

Протягом жовтня 2011 року Інститут Медіа Права спільно з партнерами міжнародною організацією «Міжнародна Підтримка Медіа», представництвом Ради Європи в Україні та громадською організацією «Центр Соціального Партнерства» провели [цикл тренінгів](#) на тему: «Організація доступу до інформації в органі влади». Шість тренінгів пройшли у різних містах України: Чернівцях, Черкасах, Херсоні, Сумах, Донецьку та Рівному. На сесіях тренінгів лектори презентували учасникам основні положення Закону України «Про доступ до публічної інформації», розповідали про процедуру подання інформаційних запитів та відповіді на них, пояснювали процедури оскарження відмови у наданні інформації. Теоретичні сесії підкріплювались практичними заняттями щодо застосування нового Закону.

Основною аудиторією тренінгів були представники місцевої влади (відповідальні особи з питань доступу до публічної інформації, керівники прес-служб), журналісти та громадські активісти.

До складу команди тренерів Інститут Медіа Права залучав не лише юристів, але й журналістів. Такий розподіл тренерського складу забезпечив можливість учасникам тренінгів ознайомитись не лише з юридичною стороною забезпечення доступу до інформації, але й отримати практичні знання від журналістів. Окрім провідних експертів Інституту Медіа Права - директора Тараса Шевченка та юристів Ігоря Розкладая а Ольги Сушко, до складу команди лекторів на тренінгах увійшли юрист Інституту Масової Інформації Роман Головенко, програмний директор центру «Наше Права» Оксана Ващук та ряд інших. Практику застосування Закону України «Про доступ до публічної інформації» учасникам висвітлювали журналісти Святослав Цеголко, Олександр Черненко та Василь Самохвалов.

3-4 листопада 2011 року Інститут Медіа Права провів [навчальний семінар](#) для викладачів факультетів журналістики на тему доступу до публічної інформації. Семінар проходив у готельному комплексі «Пуца Лісова» неподалік від Києва. Що таке публічна інформація та яке право на неї має кожен, як і куди подавати інформаційні запити, де оскаржувати незаконні відмови на запити – основні положення закону «Про доступ до публічної інформації» розглядалися теоретично і одразу ж застосовувалися на практиці в інтерактивній формі. Учасниками семінару стали викладачі з Києва, Харкова, Запоріжжя, Житомира, Сімферополя, Луганська, Луцька, Черкас, Ужгорода та Одеси.

2.1.3 Доступ до інформації через інформаційні запити

У 2011 р. Інститут Медіа Права подав 105 інформаційних запитів до різних органів влади. Ці запити були спрямовані на отримання відомостей, потрібних для досліджень Інституту.

Зокрема, для проведення двох громадських експертиз юристи Інституту Медіа Права звернулися до виконавців Державної програми розвитку й функціонування української мови із проханням надати копії звітів про виконання цієї програми та про витрачені на це кошти. Крім того, Інститут звертався до органів виконавчої влади, стосовно яких він проводив громадську експертизу раніше, із питанням про те, як на практиці було впроваджено експертні рекомендації, погоджені органами влади.

У рамках дослідження реалізації Закону України «Про захист персональних даних» Інститут Медіа Права попросив усі міністерства та обласні державні адміністрації надати копії їх свідоцтв про державну реєстрацію баз персональних даних.

Інститут Медіа Права також надсилав запити щодо штатних розписів окремих підрозділів органів влади, щодо контролю за дотриманням законодавства з контролю за тютюнокуріння та з інших питань.

У деяких випадках органи влади не надавали належної відповіді на запити. У зв'язку із цим Інститут Медіа Права подав у 2011 р. 10 скарг до Кабінету Міністрів України, а також одну до Міністра юстиції України і одну до Генеральної прокуратури України.

2.1.4 Судове оскарження відмови у доступі до інформації

У 2011 р. Інститут Медіа Права працював над веденням семи судових справ, пов'язаних із неправомірними відмовами у доступі до інформації.

У двох справах, розпочатих у 2010 р., Інститут Медіа Права подав заявки до Європейського суду з прав людини.

Перша із цих справ пов'язана з тим, що 14 вересня 2010 р. Інститут Медіа Права надіслав до Верховної Ради України запит щодо того, хто виконує функції редакції газети «Голос України» та на яких документальних основах базуються ці правовідносини. Жодної відповіді на запит не було надано. 28 грудня 2010 р. Вищий адміністративний суд України розглянув цю справу і відмовив у задоволенні позовних вимог, оскільки Інститут Медіа Права повинен був оскаржувати бездіяльність не самої Верховної Ради України, а її Апарату. Інститут Медіа Права подав позов до Апарату Верховної Ради України (що описано нижче) і разом з тим 22

липня 2011 р. звернувся до ЄСПЛ у зв'язку із порушенням права на свободу вираження, яке включає право отримувати інформацію.

Ще одне звернення було спрямоване до Європейського суду з прав людини у зв'язку із ненаданням Конституційним судом України копій правових позицій науковців ряду ВНЗ, запитаних у них Конституційним судом при розгляді справи. У 2010 році Окружний адміністративний суд міста Києва відмовив у відкритті провадження у цій справі з тих підстав, що дії Конституційного суду, які оскаржуються, вчинені у зв'язку із розглядом справи, і тому позов Інституту Медіа Права не може бути розглянутий в порядку адміністративного судочинства. Інститут Медіа Права оскаржував цю відмову до апеляційної та касаційної інстанції, які не задовольнили вимоги позивача. Тоді 29 вересня 2011 р. юристи Інституту звернулися до Європейського суду з прав людини із скаргою на порушення права на свободу вираження поглядів і на ефективний засіб юридичного захисту.

Як було зазначено вище, Інститут Медіа Права також подав позов до Апарату Верховної Ради України у зв'язку з ненаданням відповіді на інформаційний запит. 8 лютого 2011 р. громадська організація звернулася до суду, а 19 травня 2011 р. Окружний адміністративний суд м. Києва відмовив у задоволенні цього позову. 7 червня 2011 р. представники Інституту Медіа Права оскаржили це рішення до суду апеляційної інстанції.

5 квітня 2011 року Окружний адміністративний суд м. Києва виніс рішення у справі за позовом юриста Інституту Медіа Права Ольги Сушко до Державної митної служби України. Звернення до суду було пов'язане із відмовою у наданні інформації про фінансування відомчого журналу. Не погоджуючись із винесеним рішенням 20 травня 2011 року Ольга Сушко оскаржила його до Київського апеляційного адміністративного суду.

Ольга Сушко ініціювала ще одну справу після того, як Міністерство юстиції України відмовилося надати на запит інформацію про його штатний розпис. Стверджуючи, що відомості про структуру органу влади і про витрачання державних коштів (у тому числі на посадові оклади державних службовців) є відкритою інформацією за законом юрист Інституту Медіа Права подала позов 29 листопада 2011 р. Попереднє судове засідання у цій справі відбулося 21 грудня 2011 р.

Інститут Медіа Права також представляв інтереси журналіста «Української правди» Сергія Лещенка у двох справах, пов'язаних із ненаданням йому інформації органами влади. Так, Вишгородська районна державна адміністрація відмовила у наданні відомостей щодо придбання Президентом В. Ф. Януковичем земельної ділянки у цієї райдержадміністрації, посилаючись на норми щодо захисту права приватної власності та особистого життя. 25 серпня 2011 р. Інститут Медіа Права в інтересах журналіста звернувся із позовом до

Київського обласного адміністративного суду. У цій справі відбулося 4 засідання і 19 грудня 2011 р. Суд виніс рішення на користь Вишгородської РДА, підтримавши аргументи відповідача.

Наступна справа за позовом Сергія Лещенка була ініційована після того, як Міністерство фінансів України відмовилося надати на запит копію свого листа, адресованого Кабінету Міністрів України, щодо обліку боргів ЄЕСУ перед Росією як державних. У зв'язку з тим, що цей документ не мав жодних обмежень у доступі 21 грудня 2011 року Інститут Медіа Права подав відповідний судовий позов.

2.2 Громадські експертизи

У 2011 р. Інститут Медіа Права провів сім громадських експертиз. З них чотири були розпочаті ще у 2010 р., а три – у 2011 р. Дослідження охопили такі органи виконавчої влади та аспекти їх діяльності

<i>Орган виконавчої влади</i>	<i>Тема громадської експертизи (сфера діяльності органу влади)</i>
Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики	Контроль за дотриманням вимог Закону України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення»
Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики	Контроль за дотриманням законодавства про рекламу
Міністерство оборони України	Видання друкованих засобів масової інформації та поширення телерадіопрограм
Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України	Діяльність за Державною програмою розвитку й функціонування української мови на 2004–2010 рр.
Міністерство культури України	Діяльність за Державною програмою розвитку й функціонування української мови на 2004–2010 рр.
Київська міська державна адміністрація	Виконання вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації»

Здійснюючи ці громадські експертизи, юристи Інституту Медіа Права дослідили нормативно-правові акти, що регулюють досліджувані питання; проаналізували документи, надані відповідними органами влади; направили органам влади свої експертні висновки і пропозиції, а також взяли участь у їх обговоренні з цими органами влади. Детальна

інформація про ці громадські експертизи була опублікована у [спеціальному розділі веб-сайту організації](#).

Для того, щоб розповісти про громадські експертизи і популяризувати цей інструмент, Інститут Медіа Права провів три публічних заходи з питань громадських експертиз, видав практичний посібник з відповідної теми, а також надав ряд індивідуальних консультацій громадським активістам.

Так, питання проведення громадських експертиз були обговорені під час [круглого столу](#) «Проблеми правового регулювання і практики проведення громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади» 21 лютого 2011 р.; [навчального семінару](#) «Прозорість влади та доступ до інформації» 30 червня 2011 р. та [прес-конференції](#) «Підвищення прозорості влади – це реально!» 19 грудня 2011 р.

На останньому із цих заходів також було презентовано [навчальний посібник «Громадська експертиза: теоретичні та практичні аспекти»](#). У виданні викладені законодавчі засади громадської експертизи, відображені практичні питання її проведення, а також описані успішні приклади експертиз, здійснених Інститутом Медіа Права.

За результатами проведення громадських експертиз Інститут Медіа Права напрацював ряд пропозицій щодо покращення правового регулювання цього інструменту. 22 березня 2011 р. Інститут спільно з більш як 150-ма громадськими організаціями звернувся до Прем'єр-міністра України із відкритим зверненням щодо правового регулювання і практики проведення громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади. У відповідь на це звернення Інститут Медіа Права отримав від Міністерства юстиції України прохання надати проект змін до Постанови Кабінету Міністрів України, яка регулює це питання. Такий проект Інститут Медіа Права подав 22 липня 2011 року.

2.3 Захист персональних даних

Після набуття чинності 1 січня 2011 року Закону Про персональні дані, Інститут Медіа Права занепокоївся можливими негативними наслідками такого законодавства для громадськості, а зокрема журналістів. Таким чином тема персональних даних стала однією з тих, над якими працює Інститут Медіа Права.

З метою створення дискурсу навколо проблем, та труднощів, які спричиняє законодавство про персональні дані в Україні, Інститут Медіа Права ініціював проведення публічних заходів з цієї тематики.

Так 11 березня 2011 року в рамках спільного проекту Європейського Союзу та Ради Європи «Сприяння європейським стандартам в українському недійному середовищі» Інститут

Медіа Права провів [експертний семінар](#) на тему: «Захист персональних даних: європейські стандарти та законодавство України».

У семінарі взяли участь українські та закордонні медіаексперти. Це дало можливість безпосередньо ознайомитися з досвідом європейських колег щодо захисту персональних даних. Так серед учасників були Войчех Вевюрівський (Генеральний інспектор з питань захисту персональних даних, Експерт Ради Європи), Пьотр Дробек (Заступник директора Департаменту соціальної освіти та міжнародного співробітництва), Андрій Шевченко (Народний депутат України, Голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації), Олена Ковтюх (Координатор громадської ініціативи «За гармонізацію законодавства про захист персональних даних»), Тарас Шевченко (директор Інституту Медіа Права), Олексій Мервінський (Голова державної служби України з питань захисту персональних даних), а також представники уряду. На семінарі експерти та учасники обговорили теми автоматизованої обробки персональних даних та регулювання у сфері захисту персональних даних на прикладі Польщі; викликів у сфері регулювання захисту персональних даних у Східній Європі та визначили, які зміни в законодавстві України можуть вплинути на роботу журналістів.

Наприкінці року Інститут Медіа Права підсував результати першого року дії Закону Про захист персональних даних під час [прес-конференції](#) «Перший рік закону про захист персональних даних: проблеми та перспективи 2012 року», яка відбулась за підтримки Міжнародної організації «Міжнародна Підтримка Медіа».

Директор Інституту Медіа Права Тарас Шевченко під час прес-конференції проілюстрував проблемні аспекти Закону навівши приклади труднощів, з якими стикаються самі органи влади під час реєстрації баз даних. Інститут Медіа Права надіслав ряд інформаційних запитів до обласних державних адміністрацій щодо того, чи подали вони заяви на реєстрацію баз даних і чи отримали свідоцтво про реєстрацію. Фахівцями Інституту Медіа Права було виявлено, що більшість ОДА досі чекають на відповідь від Державної служби з питань захисту персональних даних і лише деякі вже отримали свідоцтва.

Експерти, що доповідали на прес-конференції, звернули увагу на кількість юридичних осіб, зареєстрованих в Україні, число яких сягає більше мільйона. При чому кожна юридична особа може бути змушена реєструвати одразу кілька баз персональних даних. Експерти зауважили, що примусова реєстрація баз персональних даних є надто затратним та складним процесом у зв'язку із великою кількістю заявок та низкою швидкістю їх обробки.

Спікери під час прес-конференції висловили незадоволення положеннями закону про обов'язкову реєстрацію баз даних, апелюючи до досвіду європейських країн, частина яких

відмовилася від процедури реєстрації взагалі, а частина проводить реєстрацію баз, що містять тільки особливо чутливі дані. Хоча з формальної точки зору Україна виконала обов'язок перед Радою Європи щодо ухвалення Закону про захист персональних даних, але прийнятий Закон не відповідає європейським стандартам. Цей Закон створює надмірне навантаження і на суб'єктів господарювання, і на органи влади. Тому Інститут Медіа Права виступає за внесення змін до цього Закону з метою його удосконалення, зокрема вилучення положення про обов'язкову реєстрацію баз даних.

2.4 Цифрове телебачення

Процес переходу на цифрове мовлення надзвичайно важливий для України, оскільки не зважаючи на збільшення кількості каналів мовлення, зміна формату мовлення активно використовується для перерозподілу телевізійного ринку та витіснення незалежних гравців. Тема переходу України до цифрового формату телебачення – одна з пріоритетних для Інституту Медіа Права як з точки зору забезпечення належної юридичної та експертної підтримки цього процесу, так і з точки зору створення належного дискурсу навколо цієї теми в експертних та широких колах громадськості.

Так протягом 2011 року Інститут Медіа Права здійснював кілька видів діяльності у напрямку забезпечення переходу до цифрового формату мовлення. В першу чергу експерти Інституту Медіа Права проводили регулярний моніторинг законодавчих ініціатив та активностей з теми та розповсюджували відповідні новини та аналітику. Відповідні матеріали публікувались на веб-сайті Інституту Медіа Права, а також на інших ресурсах (статті експертів Інституту Медіа Права були опубліковані в журналі «Mediasat» (Україна) та «IRIS» (Страсбург)).

Особливу активність з даної теми проявляли представники Інституту Медіа Права перебуваючи у складі Громадської ради при Національній Раді з питань телебачення та радіомовлення. Юристом Ігорем Розкладаєм було розроблено та пролобійовано в Громадській раді низку проектів рішень дорадчого органу Національної ради з питань телебачення та радіомовлення, які мають на меті вдосконалення процесу переходу та системи цифрового телебачення в Україні.

23 вересня 2011 року Інститут Медіа Права за підтримки Представництва Інтерньюз та Міжнародної організації «Міжнародна Підтримка Медіа» провів [експертне обговорення](#) на тему «Перехід на цифрове мовлення: юридичний аспект». Протягом заходу учасники мали змогу заслухати тематичні доповіді провідних експертів щодо найактуальніших правових

аспектів переходу на цифрове мовлення, зокрема проблем законодавства щодо регулювання ліцензування цифрового телебачення.

2.5 Громадське телебачення

В Україні вже не перший рік точаться дискусії навколо питання появи громадського телебачення. Інститут Медіа Права активно працює у напрямку забезпечення юридичної підтримки цього процесу.

Інститут Медіа Права бере активну участь у публічних кампаніях пов'язаних з лобюванням реформування державного телебачення в громадське. У 2005 році Інститут презентував свій варіант законопроекту про суспільне мовлення, що згодом розглядався у парламенті, і з цього часу бере активну участь у всіх без винятку ініціативах стосовно суспільного мовлення.

Підтримуючи обраний напрямок Інститут Медіа Права на початку 2011 року працював над законопроектом про громадське телебачення, який був розроблений урядом. У лютому 2011 року представником Інституту Медіа Права на засіданні Громадської Ради при Державному комітеті телебачення та радіомовлення України було представлено низку поправок від Інституту Медіа Права до проекту закону «Про національну громадську телерадіокомпанію України». Поправки були спрямовані на підвищення фінансової та організаційної незалежності органу. Після обговорень на двох засіданнях (10 та 25 лютого 2011 року) частина поправок були підтримані Громадською Радою.

9 червня на засіданні Кабінету Міністрів України був ухвалений законопроект про громадське телебачення. 14 липня Інститут Медіа Права за підтримки «Інтерньюз Нетворк» та МГО «Міжнародна Підтримка Медіа» провів [експертне обговорення](#) проекту закону про суспільне телебачення і радіомовлення України. Метою заходу було обговорення фахівцями медіа права та галузі телебачення тексту законопроекту. Участь у дискусії взяли Тарас Шевченко (директор Інституту Медіа Права), Любов Крохмальна (юрист Індустріального телевізійного комітету), Ольга Сєдова (координатор проекту Ради Європи «Сприяння європейським стандартам в українському медійному середовищі»), Оксана Майдан (Інтерньюз Нетворк), Олександр Макарський (Громадська Рада при Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення) та інші. В ході заходу було обговорено останню редакцію законопроекту, визначено сильні та слабкі сторони та напрацьовані рекомендації щодо його вдосконалення.

В рамках роботи за напрямком громадського мовлення Інститут Медіа Права також моніторив та розповсюджував новити, а також коментарі власних експертів щодо даної теми. Так у грудні 2011 року в журналі «Телерадіокур'єр» були опубліковані матеріали про громадське мовлення, підготовані Інститутом Медіа Права. Газета «День» у квітневому номері опублікувала статтю на тему громадського мовлення, яка базувалась на коментарях юриста Інституту Медіа Права Ольги Сушко.

2.6 Регулювання Інтернету

Питання регулювання суспільних відносин у всесвітній мережі останнім часом набуває широкого розголосу та дискусій. 16 травня 2011 року було ухвалено модельний закон СНД «Про засади регулювання інтернету», що пропонує запровадження державних регуляторів, а 26 травня питання регулювання Інтернету, як наймогутнішого засобу для забезпечення свободи висловлювань піднімалося на саміті Великої вісімки. Питання регулювання інтернету в Україні актуалізувалося як через періодичні спроби держави втрутитися до цієї сфери, у т.ч. запровадити реєстрацію інтернет-ЗМІ, так і у зв'язку з захистом позицій тих, хто стоїть на сторожі вільного інтернету.

6 липня 2011 року Інститут Медіа Права за підтримки Інтерньюз та МГО «Міжнародна Підтримка Медіа» провів [міжнародну конференцію](#) «Свобода слова в Інтернеті: між свободою слова та цензурою». Участь у конференції взяли представники профільних об'єднань, медіаюристи та медіаексперти, представники ЗМІ та громадянського суспільства, а також представники органів державної влади.

Під час конференції учасники з Росії, Таджикистану, Киргизстану, Азербайджану, Узбекистану та Казахстану презентували свої доповіді щодо правових засад регулювання Інтернету у своїх країнах.

Також на заході обговорили проблеми посилення регулювання Інтернету, запровадження реєстрації ЗМІ в Інтернеті, правового статусу громадських («соціальних») журналістів. Було піднято питання збору доказів щодо порушених майнових і немайнових прав, а також принципам ліцензування за умов конвергенції технологій доступу і поширення інформації.

2.7 Роздержавлення

Інститут Медіа Права відстоює позицію щодо необхідності приватизації державних та комунальних ЗМІ. Раніше Інститут Медіа Права був залучений до розробки урядового законопроекту щодо реформування державних та комунальних ЗМІ, який не був зареєстрований у Верховній Раді через наявність альтернативного законопроекту Народного Депутата Степана Курпіля. У лютому 2011 року Верховна Рада зняла з розгляду законопроект Курпіля в уряді знову з'явилася можливість внести свій законопроект. У 2011 році Інститут Медіа Права налагоджував співпрацю з Державним комітетом телебачення і радіомовлення з метою доопрацювання і повторного внесення законопроекту до парламенту.

З цією метою представники Інституту Медіа Права лобіювали позицію організації на засіданнях громадської ради. Зокрема, 13 грудня 2011 року юрист Інституту Медіа Права Ольга Сушко на засіданні Громадської ради, спрямованому на розгляд питання роздержавлення та обговорення проекту закону «Про реформування державних та комунальних друкованих ЗМІ», підтримала положення законопроекту та його якнайшвидше направлення до кабміну.

2.8 Прозорість медіавласності

Для вирішення питання медіавласності в Україні Інститут Медіа Права застосовує як власний досвід та знання, так і досвід іноземних експертів, регулярно долучаючи їх до власної роботи у цьому напрямку.

22 червня 2011 року Інститут Медіа Права провів конференцію «Медіавласність українських ЗМІ в офшорних зонах: проблеми та шляхи вирішення». Захід відбувся за співorganizаторства Інституту Медіа Права та Міжнародної організації Артикаль 19 за підтримки Міжнародної організації «Міжнародна Підтримка Медіа».

Для обговорення теми медіавласності в Україні та шляхів покращення ситуації на конференції зібрались іноземні експерти, серед яких Бойко Боев (Міжнародна організація Артикаль 19, Лондон), Мануела Преотеаса (незалежний медіаексперт, Румунія), Лаша Тугіші (незалежний медіаексперт, Грузія) та представники українського громадянського суспільства, серед яких Тарас Шевченко (директор Інституту Медіа Права), Вікторія Сюмар (директор ГО «Інститут Масової Інформації») Роман Головенко (юрист ГО «Інститут Масової Інформації»), Павло Моїсеєв (директор з юридичних питань МГО «Інтерньюз-Україна»), Ольга Сушко (юрист Інституту Медіа Права), Людмила Блищик (представник Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації) та ряд інших.

Головною темою, яка обговорювалась учасниками конференції стала проблема приховування фактичних власників українських телерадіокомпаній в офшорних зонах, зокрема на Кіпрі Бойко Боев на конференції презентував дослідження «Прозорість медіавласності від офшорних компаній в Україні: проблеми та рішення», яке власне і стало основою бурхливої дискусії учасників. Досвідом регулювання проблеми поділилися також і інші іноземні експерти.

У 2011 році Інститут Медіа Права підготував поправки до Закону «Про телебачення та радіомовлення», які стосуються регулювання питання власності телерадіокомпаній. Запропонований Інститутом Медіа Права варіант контролю власності передбачає, що телерадіокомпанія повинна розкривати всю структуру власності на момент подання документів на отримання ліцензії або у зв'язку зі зміною в структурі власності.

2.9 Вибори

10 грудня 2011 року набрав чинності новий Закон України «Про вибори народних депутатів», за який 17 листопада проголосували 366 народних депутатів. Зміни сталися і в сфері регулювання діяльності засобів масової інформації під час проведення виборів. Зокрема, розробниками Закону був виокремлений новий розділ - «Інформаційне забезпечення виборів», у якому, власне, і викладені основні засади залучення ЗМІ. Попередні редакції законів про вибори не містили аналогічної категорії поняття «інформаційне забезпечення виборів». Згідно статті 63 Закону, виборцям забезпечується можливість доступу до різнобічної, об'єктивної та неупередженої інформації, потрібної для здійснення усвідомленого, поінформованого, вільного вибору.

23 грудня 2011 року Інститут Медіа Права за підтримки Міжнародної організації «Міжнародна Підтримка Медіа» провів [експертне обговорення](#) «ЗМІ під час виборів». Участь в експертному обговоренні взяли медіаюристи та медіаексперти, представники владних структур, журналісти і громадські діячі.

Основною метою цього заходу став аналіз нових положень законодавства та оцінка впливу на медіакола. Учасники розглянули статті, які визначають загальний порядок діяльності ЗМІ під час виборів, а також особливості поширення передвиборчої агітації. Також юристи Інституту Медіа Права представили результати дослідження, яке було проведене Міжнародною організацією «Артикль 19». Іноземні експерти на замовлення Інституту підготували аналіз проекту Виборчого кодексу України в аспектах забезпечення свободи вираження поглядів і свободи засобів масової інформації під час виборів.

2.10 Громадські ради

Завдяки своїй репутації ІМП має тісну співпрацю з державними інституціями в інформаційній сфері, зокрема з Комітетом Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації, Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення, а також Державним Комітетом телебачення та радіомовлення та Міністерством Юстиції. Така співпраця провадиться найбільше шляхом участі в Громадських радах створених при цих інституціях Інститут як організація або його експерти як фізичні особи у 2011 році входили до громадських рад при всіх вищезгаданих організаціях.

Інститут Медіа Права протягом 2011 року був колективним членом оновленої Громадської ради при Національній раді з питань телебачення та радіомовлення та був обраний її секретарем. Також в 2011 році директор Інституту очолив Громадську раду при Комітеті Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації. Протягом 2011 року Тарас Шевченко був членом Громадської ради при Міністерстві юстиції України. Юрист Інституту Медіа Права Ольга Сушко з кінця 2010 року представляє організацію в Громадській раді при Державному комітеті телебачення та радіомовлення.

Громадські ради є важливим механізмом як для збору інформації про медійне законодавство й змін що готуються ще на ранніх стадіях розробки, так і для впливу на державні органи в реформах в сфері медіа як то суспільного мовлення, виборчого законодавства, переходу на цифрове мовлення тощо. Крім цього, громадські ради є місцем концентрації активних громадських організацій, а отже в межах громадських рад консолідується зусилля різних громадських організацій.

2.11 Підвищення рівня правової освіти журналістів та медіаюристів:

2.11.1 Міжнародна літня школа медіа права

Міжнародна літня школа медіа права – це щорічна професійна навчальна програма для юристів, які прагнуть отримати поглиблені знання з широкого кола питань, що стосуються зокрема свободи слова та інформації, діяльності засобів масової інформації, захисту честі, гідності та ділової репутації, захисту приватного життя людини, регулювання телерадіомовлення. Школа розрахована на медіаюристів-практиків та студентів старших курсів правових факультетів, які виявили намір працювати в галузі медіа.

У липня 2011 року пройшла Сьома Міжнародна літня школа медіа права. У 2011 році учасниками школи стали 25 експертів з 8 країн. Серед учасників Сьомої літньої школи - юристи-практики (Українська асоціація видавців періодичної преси), журналісти

(інформаційне агентство «АКИpress», ТОВ «Юридична газета»), адвокати (Адвокатська контора Висоцького, медіагрупа «Азія Плюс»), студенти-правники (Національний університет «Кієво-Могилянська академія», Національний університет «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого»), члени громадських фондів (Громадянська ініціатива Інтернет Політики) та інших організацій.

Лекторами школи були співробітник з правових питань Артиклію 19 Габріель Гюлемін, юрист Європейського суду з прав людини (Страсбург) Олена Дмитренко, викладач Південно-Уральського Державного Університету, кандидат юридичних наук Алексій Мінбалеєв, консультативний експерт Харківської правозахисної групи, доцент Національної юридичної академії імені Ярослава Мудрого Всеволод Речицький, директор юридичних програм Координатора проектів ОБСЄ в Україні Станіслав Шевчук, Голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації Андрій Шевченко та інші експерти медіа права.

2.11.2 Дистанційне навчання

Формат [дистанційного навчання](#) Інститут Медіа Права практикує з 2008 року. У 2011 році Інститут Медіа Права провів два дистанційні курси: традиційний курс медіа права для журналістів та дистанційний курс «Прозорість влади: доступ до інформації та участь у прийнятті рішень».

У квітні 2011 року завершився П'ятий щорічний дистанційний курс медіа права для журналістів, в рамках якого слухачі мали змогу здобути або ж поглибити свої знання в галузі медійного права в Україні, а також ознайомитись із досвідом Європи. Понад 80 слухачів курсу отримали сертифікати випускників. Серед слухачів курсу були журналісти друкованих та Інтернет видань, працівники телерадіокомпаній, рекламні та PR менеджери та юрисконсульти ЗМІ. Так слухачами курсу стали працівники телеканалів «1+1» та «ICTV», видань «Український тиждень», «Урядовий кур'єр», «Правовий тиждень», «Львівська газета», Інтернет ЗМІ «Телекритика», «Business.ua», «Odessa Daily», «ГАРТ», інформаційного агентства ASSOCIATED PRESS, телерадіокомпаній «Радіостанція «Луцьк», «Чернівецька обласна державна телерадіокомпанія», «Волинська обласна державна телерадіокомпанія», «Запорізька обласна державна телерадіокомпанія» та ряду інших. Цьогоріч курс прослухали також працівники громадських організацій та рухів, а також студенти факультетів журналістики та права. Територіально дистанційний курс охопив 19 областей України (Київську, Житомирську, Львівську, Чернівецьку, Тернопільську, Рівненську, Полтавську, Одеську, Луганську, Донецьку, Волинську, Харківську, Дніпропетровську, Запорізьку, Закарпатську, Вінницьку, Сумську та Івано-Франківську), а також Крим та Варшаву (Польща).

У жовтні 2011 року Інститут Медіа Права розпочав ще один дистанційний курс «Прозорість влади: доступ до інформації та участь у прийнятті рішень».

Прийнятий у січні 2011 року Закон України "Про доступ до публічної інформації" ще тоді викликав інтерес у колах громадськості, медійників, посадовців. Дистанційний курс, підготований Інститутом Медіа Права, був розрахований на те, аби допомогти останнім якомога повніше розібратися у новому інформаційному законодавстві задля його впровадження. Саме тому заняття були розподілені за наступними темами: доступ до інформації: основні засади; активний і пасивний доступ до інформації; режими інформації: відкрита інформація й інформація з обмеженим доступом; запити на інформацію і належні розпорядники; відповідальність за ненадання інформації, оскарження неправомірних дій; громадські експертизи; окремі форми участі у прийнятті рішень.

2.11.3. Підвищення професійного рівня медіаюристів

Інститут Медіа Права за підтримки міжнародної організації «Міжнародна підтримка медіа» у листопаді 2011 року організував навчальний візит п'ятнадцяти українських медіаюристів до міжнародних інституцій та неурядових організацій, що знаходяться у місті Страсбург, Франція.

Інститут Медіа Права відібрав найактивніших учасників своїх щорічних Міжнародних літніх шкіл медіа права. Усі відібрані учасники є досвідченими фахівцями у сфері стандартів свободи вираження поглядів та медіа. Метою навчального візиту було поглиблення їх професійних знань та навичок шляхом безпосереднього спілкування із представниками європейських організацій, що діють у галузі свободи висловлювань.

Протягом 13-18 листопада 2011 року група юристів відвідала Раду Європи, Європейський Парламент, Європейський суд з прав людини, офіс Європейського омбудсмена та Європейську аудіовізуальну обсерваторію. Учасники поїздки також зустрілися із Ганною Юдківською, суддею Європейського суду від України. Презентації та обговорення під час цих візитів охоплювали такі теми як міжнародні стандарти захисту свободи слова та інформації, механізм захисту інформаційних прав, практична робота Європейського суду та ін.

2.12 Підтримка студентів

В 2011 році за підтримки Міжнародної організації «Міжнародна Підтримка Медіа» Інститут Медіа Права організував поїздку української команди студентів на змагання медіа права The Monroe Price International Moot Court Competition. Така поїздка у 2011 році відбулась уже вдруге.

Студенти під керівництвом тренера Тараса Шевченка на високому рівні проявили себе та увійшли до чвертьфіналу змагань, зігравши з командами Пакистану та Греції, та все ж програли у чвертьфіналі команді з Пенсільванії (США). Українську команду 2011 року представляли вихованці Національного університету «Кієво-Могилянська академія» капітан команди Аліна Свідерська, а також Анна Балацька, Броніслав Тоцький та Тетяна Мацюк.

The Monroe Price International Moot Court Competition - змагання з медіа права для студентів, які проходять в Оксфорді щороку. За історію їх існування Україну щороку представляють там визнані експерти у якості суддів та талановиті українські студенти у якості учасників.

Суть самих змагань полягає в тому, щоби учасники комплексно дослідили поставлену перед ними проблематику (в якій право на свободу висловлювання вступає в конфлікт з іншими правами), пройшовши при цьому два етапи:

1. Письмовий – в рамках якого члени команди досліджують матеріали справи та оформлюють письмовий меморандум як зі сторони Заявника, так і зі сторони Уряду країни-відповідача.

2. Усний – що включає безпосередні слухання справи у модельному/вигаданому Суді (Міжнародний суд з прав людини, в складі якого створена спеціальна Палата «Міжнародний суд зі свободи слова»).

2.13 Публікації та видання

Інститут Медіа Права в рамках своєї діяльності займається підготовкою та виданням добірок, а також регулярного власного електронного вісника медіа права. Так у 2011 році Інститут Медіа Права підготував та випустив [видання](#) «Громадська експертиза: теоретичні та практичні аспекти». У виданні розглядаються теоретичні основи та практичні аспекти поняття громадської експертизи як нової форми залучення громадськості до процесу управління державою. Посібник надає глибинний аналіз існуючого законодавства та ілюструє успішні практики прикладами громадських експертиз, проведених Інститутом Медіа Права.

Практичний посібник розрахований як на громадських активістів, так і на представників державного сектору.

Разом з тим протягом усього 2011 року Інститут Медіа Права регулярно готував та розповсюджував [електронний вісник](#) медіа права, в якому містились підбірки найактуальніших новин про медіа право та законодавчі ініціативи в галузі медіа. Вісник розсилається в електронному вигляді більш ніж 400 підписчикам – професійній аудиторії, які зацікавлені в отриманні таких новин.

2.14. Проект «Київ без тютюнового диму»

Інститут Медіа Права, як громадська організація, що підтримує також різні соціальні ініціативи, реалізовує проект «Київ без тютюнового диму». Проект здійснюється за підтримки міжнародного фонду TobaccoFreeKids (США). Проект розпочато у червні 2010 року і його основною метою є розробка, громадське лобювання і прийняття ефективного антитютюнового законодавства, зокрема, про заборону куріння у закладах громадського харчування Києва та України.

Протягом 2011 року «Київ без тютюнового диму» реалізовував другий етап (півріччя) проекту. За робочим планом, у першому півріччі 2011-го року менеджери проекту здійснили моніторинг 100 кафе і ресторанів Києва з метою вивчення реального стану виконання чинного законодавства про розподіл площ на місця для курців і некурців. Моніторинг було здійснено у січні 2011 року. У лютому 2011 року громадськості було представлено його результати під час прес-конференції у м. Київ.

З метою популяризації громадських місць і закладів харчування, повністю вільних від куріння, у березні 2011 року було розроблено і поширено інтерактивну [карту кафе](#), барів і ресторанів м. Києва, на якій нанесено адреси кафе і ресторанів Києва, в яких взагалі не курять. Карта була поширена у близько 50 українських ЗМІ.

Також у період з 24 лютого по 07 квітня 2011 року юристи проекту відвідали всі домашні матчі ФК «Динамо Київ» під час чемпіонату України і здійснили громадський моніторинг виконання законодавства щодо обмеження куріння у громадських місцях. Результати показали, що під час футбольних матчів на стадіоні «Динамо» ім. Валерія Лобановського у порушення закону курили масово та скрізь. Після завершення моніторингу активісти проекту «Київ без тютюнового диму» звернулись із листом до керівництва футбольного клубу «Динамо Київ» із закликом посилити контроль за вживанням тютюнових виробів на стадіоні «Динамо» ім. Валерія Лобановського.

У квітні 2011 року у рамках проекту було проведено круглий стіл на тему «Звільнення Києва від тютюнового диму: стан виконання законодавства та перспективи покращення». Організаторами заходу виступили проект «Київ без тютюнового диму» та Бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я в Україні. У круглому столі взяли участь експерти, громадські активісти, народні депутати і депутати Київської міської ради. Під час круглого столу депутати і громадськість обговорили стан виконання чинного законодавства про заборону куріння в громадських місцях і перспективи ухвалення нового рішення Київської міської ради щодо додаткових місць, де заборонене тютюнокуріння. Зокрема, учасники круглого столу ухвалили свої рекомендації щодо вирішення ситуації з тютюнокурінням у столиці, які вони надали Київській раді, органам внутрішніх справ, Державній службі технічного регулювання України та громадським організаціям.

У червні-серпні 2011 року активісти проекту здійснювали моніторинг якості повітря у закладах громадського харчування міста Києва. Було зібрано проби повітря з 40 закладів – ресторанів і кав'ярень Києва. Для вимірювання експерти проекту використали спеціальний пристрій – персональний аерозольний монітор TSI SidePak AM510. Зібраний матеріал було проаналізовано Інститутом раку Розвел Парк (США). Дослідження показало: у київських кафе та ресторанах, де курять, рівень забрудненості повітря перевищує норму у 12 разів.

У листопаді 2011 юристи проекту «Київ без тютюнового диму» розробили і представили на громадське обговорення проект рішення Київської міської ради про повну заборону куріння у закритих приміщеннях закладів харчування. Проект відповідного рішення було презентовано під час експертного обговорення у форматі закритого круглого столу з представниками Київської міської ради, Міністерства охорони здоров'я, журналістів та громадських організацій. Участь в обговоренні документу взяли 15 експертів, серед яких, зокрема, депутати Київської міської ради. Під час заходу увазі учасників було представлено проект нового рішення Київської міської ради, який розробили юристи проекту «Київ без тютюнового диму». Документом запропоновано оновлений список місць, де буде заборонене тютюнокуріння у столиці. Експерти обговорили не лише текст проекту рішення, але й обговорили перспективи розгляду цього рішення на сесії Київської міської ради.

У листопаді 2011 року «Київ без тютюнового диму» став ініціатором спільної кампанії з інформування населення про вже чинні заборони на куріння у низці громадських місць шляхом поширення знаків-наліпок. Кампанію підтримали: Фондація Регіональних Ініціатив, Молодіжний націоналістичний конгрес, Громадянська служба «Свідомо», Інститут Медіа Права і проект «Київ без тютюнового диму», а також Коаліція «За вільну від тютюнового диму Україну».

У рамках цієї кампанії молодь поширювала серед мешканців Києва спеціальні графічні знаки, що містять інформацію про місця, де заборонено курити, а також посилання на діючі [Закони України](#) і [Рішення Київської міської ради](#). Зокрема, поширено знаки трьох типів "У парках та скверах курити заборонено", "У під'їздах житлових будинків курити заборонено" і "На зупинках громадського транспорту і в 50-метровій зоні навколо них курити заборонено".

Щомісяця проект проводить неформальні зустрічі волонтерів, активістів, журналістів і партнерів проекту «SmokeFree Drinks». У 2011 році було організовано 4 таких зустрічі, результатом яких стала поява нових надійних партнерів і налагодження співпраці у спільних антитютюнових проектах.

Окрім усього переліченого, протягом 2011 року проектом «Київ без тютюнового диму» у тісному партнерстві із ВООЗ, громадськими організаціями, коаліціями було ініційовано і скеровано до Верховної Ради, Президенту, Федерації футболу України, голові КМДА, голові Держспоживніспекції десятки звернень і відкритих листів щодо необхідності ухвалити закон про заборону куріння у закритих громадських місцях і закон про заборону реклами, спонсорство і стимулювання продажів тютюнових виробів. Результатом цієї роботи стало прийняття Верховною Радою у травні 2012 року і підписання Президентом України у червні 2012 року закону про заборону куріння у кафе, барах, ресторанах. Наступним етапом проекту стане сприяння ефективній імплементації прийнятого законодавства.